

1. Kaupunginvaltuusto

sujen ja lihantarkastusmaksujen korottamisesta tekemäänsä päätöstä kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti. Lääninhallitus oli 10. 3. antamallaan päätöksellä vahvistanut kaupunginvaltuuston päätöksen (11. 2. 130 §, 25. 3. 243 §, kunn. as. kok. n:o 31).

Juurikasvaraston rakennustöiden loppuun suorittamista varten kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1958 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan Meritullinkadun virastotaloa varten merkityn siirtomäärärahan säästöstä talousarvion perusteluista poiketen enintään 6 mmk ja Huopalahden poliisivartioasemarakennusta varten merkityn siirtomäärärahan säästöstä samaten talousarvion perusteluista poiketen enintään 1.5 mmk (11. 3. 213 §).

K a l a s a t a m a

Kalan tukkumyynnin järjestäminen. Vt Hara oli v. 1958 (ks. s. 97) tehnyt aloitteen kalakaupan järjestämisestä, jossa oli ehdotettu, että tuoreen kalan tukkumyynti järjestettäisiin ensi tilassa siten, että kalan tukkukauppaa varten varattaisiin Eteläsatamasta sopiva paikka sekä hallirakennus, missä kalapörssi voisi tyydyttävästi toimia. Kalatukkukaupan muuta toimintaa varten olisi kalatukkuliikkeille vuokrattava tarpeelliset tilat esim. Verkkosaaresta, jonne vuokraajat omalla kustannuksellaan saisivat rakentaa kaupungin viranomaisten hyväksymien piirustusten mukaiset rakennukset laitteineen. Aloitteen johdosta oli hankittu teurastamolautakunnan, satamalautakunnan, kiinteistölautakunnan ja terveydenhoitolautakunnan lausunnot. Kaupunginvaltuusto päätti, että v. 1941 (ks. s. 94) tehty päätös kalasataman sijoittamisesta Isoon Verkkosaareen pysytetään voimassa ja että kalan tukkukauppaa saadaan harjoittaa Eteläsatamassa entisessä muodossaan ja laajuudessaan siihen sakka, kunnes mainittu toiminta kokonaisuudessaan voitaisiin siirtää Isoon Verkkosaaren kalasatamaan (9. 9. 590 §, khn mtö n:o 16).

Verkkosaaren eräiden alueiden vuokraaminen kalanjalostusliikkeille. Kaupunginvaltuusto päätti kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään pikaisesti toimenpiteisiin sopivien alueiden vuokraamiseksi mahdollisimman pitkällä vuokra-ajoilla Verkkosaaren alueelta kalan tukkukauppaa harjoittaville ja kalajalosteita valmistaville liikkeille (9. 9. 591 §).

14. Teollisuuslaitoksia koskevat asiat

Vesilaitos

Viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto oli 25. 2. päättänyt pidättää vesilaitoksen hankintapäällikön dipl.ins. Simo Saaren virkansa toimittamisesta ja ilmoittanut asian kunnallislain 101 §:n mukaisesti lääninhallitukselle tiedoksi. Em. päätöksestä oli Saari valittanut lääninhallitukselle, joka oli pyytänyt asiasta kaupunginvaltuuston selityksen. Koska yleinen syyttäjä oli suhtautunut kielteisesti syytteen nostamiseen Saarta vastaan väitetystä lahjomarikoksesta, oli kaupunginvaltuusto 23. 9. päättänyt esittää ko. 25. 2. tehdyn päätöksensä kumoamista. Lääninhallitus oli

6. 10. antamallaan päätöksellä kumonnut kaupunginvaltuuston em. päätöksen (25. 2. 182 §, 23. 9. 630 §, 4. 11. 701 §, khn mtö n:o 18).

Vesijohtojen rakentaminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti teollisuuslaitosten lautakunnan ylittämään tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokkaan uusia vesijohtoja varten merkittyä määrärahaa enintään 57.5 mmk:lla seuraavien vesijohtotöiden aloittamista varten: Laajasalontien vesijohdon jatkaminen Jollaksen tienhaaraan saakka, Kirkonkyläntien vesijohdon jatkaminen, vesijohto Marjaniementieltä Puolaharjulle, Väliatalontien vesijohdon jatkaminen ja Torpparinmäen vesijohdon jatkaminen (4. 11. 737 §).

Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitos. Teollisuuslaitosten lautakunnalle myönnettiin oikeus käyttää v:n 1956 tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokkaan uusia vesijohtoja varten varatusta siirtomäärärahasta käyttämättä oleva 5 mmk, v:n 1957 vastaavan tilin säästyneestä siirtomäärärahasta käyttämättä oleva osa, 22.6 mmk ja vesijohdon rakentamista varten Viikin alueelta Herttoniemeen varatusta siirtomäärärahasta käyttämättä oleva osa, 2.6 mmk, sekä v:n 1958 vastaavan tilin säästyneestä siirtomäärärahasta käyttämättä oleva osa 2.8 mmk, Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitoksen rakennustöiden loppuun suorittamisesta aiheutuvia kustannuksia varten. Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti teollisuuslaitosten lautakunnan ylittämään kertomusvuoden talousarviossa olevaa Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitosta varten varattua siirtomäärärahaa enintään 17 mmk:lla laitoksen töiden loppuun suorittamista varten (17. 6. 500 §).

Ilmalan vesisäiliörakennus. Kaupunginvaltuusto päätti, että v:n 1958 talousarvion tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokkaan uusia vesijohtoja varten varatusta siirtomäärärahasta saatiin talousarvion perusteluista poiketen käyttää 18 mmk Ilmalan vesisäiliön III kerroksen tilojen kunnostamiseen niiden vuokraamista varten teollisuuslaitosten lautakunnan määräämillä ehdoilla. Lisäksi saatiin kertomusvuoden talousarvion vastaavaan pääluokkaan ja lukuun tilille Valmiiden rakennusten kunnostaminen käyttötiloiksi ko. tarkoitusta varten varattua määrärahaa ylittää 4.3 mmk:lla (7. 10. 670 §).

Kaupungin vesihuoltoa koskevat aloitteet. Vt Ehrnrooth oli tehnyt aloitteen toimenpiteisiin ryhtymisestä hyvän ruoka- ja juomaveden saamiseksi kuluttajille, vt Katajavuori oli tehnyt aloitteen saastutetun vesijohtoveden laadun parantamiseksi sekä toimenpiteisiin ryhtymiseksi veden saastumisen ehkäisemiseksi ja vt Hautala aloitteen kaupungin puhtaan veden tarpeen tyydyttämiseksi. Aloitteissa oli mm. ehdotettu, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin asettamaan puolueeton asiantuntijakomitea selvittämään, täyttääkö kaupungin vesijohtovesi juomavedelle asetettavat vaatimukset; että valittaisiin edustajat neuvottelemaan valtioneuvoston kanssa siitä, miten kaupungin puhtaan veden tarpeen tyydyttäminen olisi huomioitava valmisteilla olevassa, vesioikeutta käsittelevässä lainsäädännössä ja miten lainsäädännön avulla entistä tehokkaammin voitaisiin suojella asuntokeskusten vesialueita. Vesilaitos ja ao. virastot olisi velvoitettava tutkimaan, miten kaupungin vedentarve vastaisuudessa voitaisiin tyydyttää muualta kuin Vantaanjoesta ja mitä Vantaanjoen vesistön suojelemiseksi olisi tehtävä. Terveydenhoitolautakunta oli lausunnossaan todennut Vanhankaupungin vesilaitoksen tuottaman veden olevan terveydellisesti moitteetonta. Lautakunta oli v. 1956 esittänyt kaupunginhallitukselle, että vedessä aika ajoin todetun epämiellyttävän maun poistamiseksi siihen

1. Kaupunginvaltuusto

ryhdyttäisiin lisäämään riittävästi vedenpuhdistusaineita. Lisäksi lautakunta oli todennut, että paitsi fenolia, saattoivat kasveista ja pieneliöistä peräisin olevat orgaaniset aineet kloorin kanssa reagoidessaan aiheuttaa veteen pahaa makua. Tämän seikan parantamiseksi olikin ulkomailla monin paikoin siirretty taittokloreeraus. Sekä pohjoisten kaupunginosien viemäröimisen että juomaveden parantamisen kannalta olisi Pitkälän tunnelin rakentamisen kiirehtiminen tärkeätä. Lautakunta ei kuitenkaan ollut puoltanut asiantuntijakomitean asettamista, koska juomaveden laadun ja riittävyyden parantamista tarkoittavat suunnitelmat olivat jo olemassa ja vesilaitoksen käyttämät puhdistusmenetelmät yleisesti tunnetut. Vesilaitoksen laatimassa muistiossa oli todettu vesijohtoveden olleen terveydellisiltä ominaisuuksiltaan aina täysin tyydyttävää. Hajultaan oli vesijohtovesi ollut epätydyttävää vain harvoissa tapauksissa. Fenolia oli vedessä ollut niin vähäisiä määriä, ettei se ollut aiheuttanut terveydellistä vaaraa. Vanhentuneella Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitoksella ei ollut ollut mahdollisuuksia vedenpuhdistusmenetelmien kehittämiseen, mutta Pitkälän laitoksella oli veden parantamiseksi voitu kokeilla sekä aktiivihieksen käyttöä että ylikloorausta deklorauksineen. Mikäli mainitut menetelmät eivät johtaisi suotuisiin tuloksiin, voitaisiin kokeilla muita menetelmiä. Raakaveden suojaamiseksi saastumiselta olisi käynnissä olevien tutkimusten ja suojelutoimenpiteiden lisäksi saatava aikaan kiinteä yhteistyö terveydenhoitoviraston, rakennusviraston ja vesilaitoksen välille, joiden kaikkien tulisi nimetä edustajansa yhteistyöelimeen. Teollisuuslaitosten lautakunta oli esittänyt tarkan suunnitelman mainitun yhteistyöelimen tehtävistä. Mainittu vesilaitoksen muistio oli jaettu kaikille kaupunginvaltuuston jäsenille. Kaupunginhallitus oli 3. 9. (ks. s. 173) asettanut asiantuntijatoimikunnan selvittämään niitä järjestelyjä, joihin olisi ryhdyttävä vesihuollon järjestämiseksi, mutta ei ollut puoltanut ehdotetun yhteistyöelimen asettamista, koska eri virastojen ja laitosten välinen yhteistyö olisi saatava aikaan ilman eri komitean asettamista. Lisäksi kaupunginhallitus oli kehottanut em. elimiä entistä tehokkaammin tutkimaan ja valvomaan kaikkia kaupungin raakaveden saastumista aiheuttavia tekijöitä sekä tekemään kaupunginhallitukselle esityksensä puutteellisuuksien ja epäkohtien poistamiseksi. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (25. 3. 266 §, 4. 11. 745 §).

Samaten olivat vtt v. Frenckell ja Hakulinen ym. tehneet aloitteen kaupungin vesihuollon laajentamiseksi ja toimenpiteisiin ryhtymiseksi terveellisen ja puhtaan juomaveden saamiseksi kaupungin asukkaille. Aloitteissa oli mm. ehdotettu, että kaupunginvaltuusto antaisi yhden henkilön tehtäväksi, yhteistoiminnassa ao. kunnallisten viranomaisten kanssa, pikaisesti tehdä ehdotus vesihuollon laajentamiseksi asiasta kerätyn aineiston pohjalla. Asiaa koskevissa selvittelyissä olisi myös käytettävä ulkomaalaisia asiantuntijoita. Kaupunginhallitus oli antanut asiasta edellisen aloitteen yhteydessä käsitellyn lausunnon sekä huomauttanut samalla, että vesihuoltotoimikunnan tehtäviin kuului paitsi veden laadun tutkiminen, myöskin toimenpiteet vesistöjen jatkuvan likaantumisen estämiseksi sekä raakavesihuollon varmistaminen. Toimikunnalla oli myös oikeus käyttää ulkomaalaisia asiantuntijoita, jos se jossain erikoiskysymyksessä katsoisi sen tarpeelliseksi. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. riittäväksi selvitykseksi (9. 9. 597, 599 §, 4. 11. 744 §).

Puistolän, Ala-Tikkurilan ja Suutarilan alueen vesijohdon rakentamista koskeva

vt Ruohosen ym. aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (11. 3. 232 §).

K a a s u l a i t o s

Kaasulaitoksen yleistariffin muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa ja hyväksyä kaasulaitoksen yleistariffin kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti (11. 3. 226 §, khn mtö n:o 7, kunn. as. kok. n:o 33).

Kaasunjakelualueen määrittäminen. Kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti valtuusto päätti määrätä Kulosaaren sillan ja Vantaanjoen suun kautta kulkevan suoran viivan itäpuolella olevan kaupungin alueen kaasunjakelualueeksi, jolla sijaitsevia kaupungin omistamia kerros- ja rivitalotontteja vuokrattaessa on vuokraehtoihin sisällytettävä velvoitus ja tontteja myytäessä kauppakirjaan otettava ostajalle määrättyllä sopimussakolla varmistettu sitoumus kaasuliesien asentamisesta asuinhuoneistoihin, ellei kaupunginhallituksen yleisjaosto yksityistapauksissa erittäin painavien syiden takia toisin päättä (25. 2. 174 §).

Varasähkövoimalaitoksen hankkiminen. Tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokkaan edeltä arvaamattomia pääomamenoja varten kaupunginvaltuuston käytettäväksi merkityistä määrärahoista myönnettiin 7.5 mmk dieselkäyttöisen varasähkövoimalaitoksen hankkimista varten kaasulaitokselle (17. 6. 496 §).

Valtion omistaman alueen liittäminen kaasulaitoksen hallinnassa Sörnäisissä olevaan tonttiin. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä rautatiehallituksen kirjelmällä n:o 1699/5747/29. 10. 1958 tekemän ehdotuksen, joka koski n. 650 m²:n suuruisen, Sörnäisten entiseen ratapiha-alueeseen kuuluvan alueen luovuttamista kaupungin hallintaan. Sisäasiainministeriöltä päätettiin lisäksi anoa kiinteistölautakunnan mainitsemilla perusteilla asemakaavalain 19 §:n mukaisen poikkeuksen myöntämistä ko. alueen uudisrakennuskiellosta (14. 1. 42 §).

S ä h k ö l a i t o s

Sähkölaitoksen tariffien korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen ehdotuksen sähkölaitoksen yleisten tariffien muuttamisesta (11. 3. 226 §, khn mtö n:o 7, kunn. as. kok. n:o 32).

Viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa 1. 1. 1960 lukien sähkölaitoksen 35. palkkaluokkaan kuuluvan apulaisjohtajan viran 37. palkkaluokkaan ja II kielitaitoluokkaan kuuluvaksi osastopäällikön viraksi, 34. palkkaluokkaan kuuluvan insinöörin viran 37. palkkaluokkaan ja II kielitaitoluokkaan kuuluvaksi osastopäällikön viraksi sekä perustaa sähkölaitokseen sanotusta ajankohdasta lukien 37. palkkaluokkaan ja II kielitaitoluokkaan kuuluvan osastopäällikön viran. Sanotujen osastopäällikön virkojen pätevyysvaatimuksiksi määrättiin teknillisessä korkeakoulussa suoritettu diplomi-insinöörin tutkinto. Teollisuuslaitosten lautakuntaa kehoitettiin samalla tekemään esitys laitoksen johtosäännön muuttamisesta uutta organisaatiota vastaavaksi (9. 9. 577 §).

Edelleen päätettiin sähkölaitokseen perustaa em. ajankohdasta lukien seuraavat uudet virat, joiden palkkaluokka on merkitty sulkuihin viran nimikkeen jälkeen: suunnittelutoimistoon suunnitteluteknikon virka (22), piirtäjän virka (18) sekä piirtäjän virka (13); työtoimistoon suunnitteluteknikon virka (24) ja sähköyliasen-

1. Kaupunginvaltuusto

tajan virka (19) (9. 9. 578 §); 10 sähkömestarin virkaa ja konemestarin virka (23), kahdeksan sähkömestarin virkaa (22), kaksi suunnitteluteknikon virkaa (24) ja kaksi sähköyliasentajan virkaa (19). Samalla kaupunginvaltuusto päätti lakkauttaa seuraavat virat heti niiden tultua avoimiksi: 21 asemapäivystäjän virkaa (21), neljä apuasemapäivystäjän virkaa (17) ja akkumestarin virka (21). Edelleen kaupunginvaltuusto päätti muuttaa 26. palkkaluokkaan kuuluvan ylikojeistomestarin viran nimikkeen kojeistomestariksi sekä 25. palkkaluokkaan kuuluvan korjausmestarin viran nimikkeen asemamestariksi (2. 12. 824 §).

Eräiden sähkölaitoksen töiden suorittaminen ym. Kaupunginvaltuusto oikeutti teollisuuslaitosten lautakunnan ylittämään eräitä teollisuuslaitosten pääluokan lukuun Sähkölaitos ja tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan vastaavaan lukuun kuuluvia määrärahoja yhteensä 578 122 866 mmk Hanasaaren voimalaitostyön jatkamista sekä Salmisaaren ja Suvilahden voimalaitoksilla suoritettavia täydennystöitä varten, suurjänniteverkon, jakelumuuntamoiden ja pienjänniteverkon sekä kaukolämpöverkon rakentamista varten ym. (28. 1. 99 §, 11. 3. 225 §, 23. 9. 634, 635 §, 4. 11. 738 §, 18. 11. 778 §).

Hanasaaren voimalaitos. Kaupunginvaltuusto oikeutti teollisuuslaitosten lautakunnan käyttämään sähkölaitoksen määrärahoista 12 998 200 mk, luvun perusteista poiketen, Hanasaaren voimalaitoksen kaluston hankintoja varten (4. 11. 734 §).

Tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokkaan edeltä arvaamattomia pääomamenoja varten kuuluvista käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi 10 mmk ko. voimalaitoksen laiturin valmistavien töiden jatkamista varten (4. 11. 735 §).

Salmisaaren voimalaitoksen vastaista laajentamista varten tarvittavan maa-alueen varaaminen, ks. s. 120.

Meilahden sähköasema. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Meilahden sähköaseman laajentamista 110 kV-asemaksiksi koskevan suunnitelman siten, että 110 kV-ulkokojeisto sijoitetaan sähkölaitoksen piirustuksen n:o 12853 mukaisesti 110 kV-johtokaistalle kiinteistölautakunnan esittämien muutosten mukaisesti (9. 9. 579 §).

15. Muut asiat

Kansalaisoikeudet. Kaupunginvaltuusto antoi kertomusvuonna lausuntonsa 35 anomuksesta, jotka koskivat Suomen kansalaisoikeuksien myöntämistä yhteensä 50 henkilölle. Anomuksista 1 koski kahta Amerikan Yhdysvaltain kansalaista; 1 yhtiä Israelin kansalaista; 6 kuutta kansalaisuutta vailla olevaa; 12 seitsemäätoista Neuvostoliiton kansalaista; 1 yhtiä Puolan kansalaista; 2 neljää Ranskan kansalaista; 2 kolmea Ruotsin kansalaista; 5 kymmentä Saksan kansalaista; 1 yhtiä Tanskan kansalaista; 2 kolmea ent. Venäjän kansalaista ja 2 kahta ent. Viron kansalaista (14. 1. 28 §, 11. 2. 110 §, 25. 2. 149 §, 11. 3. 189 §, 15. 4. 273 §, 29. 4. 324 §, 20. 5. 351 §, 3. 6. 424 §, 17. 6. 458 §, 9. 9. 534 §, 23. 9. 606 §, 7. 10. 650 §, 21. 10. 681 §, 4. 11. 703 §).

Kaupungin äänestysaluejaon muuttaminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen äänestysaluejaon muuttamisesta (16. 12. 858 §, kunn. as. kok. n:o 124).